

23/578

teotul Profesor DUMITRU STĂNILOAE

SCRIERI 2

TEOLOGIA DOGMATICĂ ORTODOXĂ (III)

Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române

CUPRINS

PARTEA A CINCEA

DESPRE SFINTELE TAINI

1. <i>Sfintele Taine în general</i>	7
Noțiunea Sfințelor Taine	7
1. Componenta creațională a Tainelor	7
2. Baza hristologică și ecleziologică a Tainelor	11
<i>a.</i> Lucrări văzute și lucrări nevăzute, sau trupul, suflul și harul lui Hristos. <i>b.</i> Hristos, săvârșitorul nevăzut al Tainelor. <i>c.</i> Caracterul hristologic și bisericesc al Tainelor. <i>d.</i> Preotul, săvârșitorul văzut al Tainelor.	
II. <i>Sfintele Taine în special</i>	35
A. Taina Sfântului Botez	35
1. Unirea între apă și Duhul Sfânt ca sân al omului nou	35
2. Eficiența multiplă a actului Botezului și a declarației rostite de preot	40
<i>a.</i> Botezul ca moarte a omului vechi și ca renaștere. <i>b.</i> Botezul ca putere de creștere spirituală continuă. Nerepetarea Botezului. <i>c.</i> Botezul ca refacere a chipului lui Hristos în om. <i>d.</i> Botezul, ușă de intrare în Biserică.	
3. Necesitatea absolută a Botezului pentru mântuire și Botezul copiilor	62
B. Taina Mirungerii	66
1. Legătura între Taina Botezului și cea a Mirungerii	66
2. Lucrarea specială a Sfântului Duh în Taina Mirungerii	70
3. Semnificația actului văzut al Mirungerii	76
C. Dumnezeiasca Euharistie	83
1. Legătura între cele trei Taine ale inițierii (introducerii în Biserică)	83

2. Prezența reală a trupului și sângelui Domnului în Euharistie și prefacerea pâinii și vinului	96
<i>a.</i> Prezența reală a trupului și sângelui Domnului în Euharistie. <i>b.</i> Prezența trupului și sângelui Domnului în Euharistie și prefacerea pâinii și vinului.	
3. Euharistia ca Jertfă și ca Taină	108
4. Preotul ca săvârșitor al Euharistiei	120
D. Taina Mărturisirii	126
1. Instituirea Tainei și practicarea ei de la începutul Bisericii	127
2. Elementele constitutive sau fazele Tainei	133
<i>a.</i> Mărturisirea păcatelor și valoarea ei spirituală. <i>b.</i> Epitiemiile recomandate de preot. <i>c.</i> Dezlegarea dată prin preot penitentului.	
E. Taina Hirotoniei	149
1. Deosebirea Hirotoniei de celelalte Taine	149
2. Preoția nevăzută a lui Hristos, izvorul preoției văzute din Biserică	151
3. Preoția și unitatea Bisericii	154
4. Instituirea preoției și existența celor trei trepte ale ei, de la începutul Bisericii	159
5. Caracterul duhovnicesc al preoției slujitoare creștine și preoția generală	163
6. Succesiunea apostolică	169
7. Aspectele văzute ale Hirotoniei și puterea nevăzută acordată prin ea	175
<i>a.</i> Săvârșitorul și primitorul Tainei. <i>b.</i> Rânduiala hirotoniei în cele trei trepte și săvârșitorul ei nevăzut.	
F. Taina Nunții	183
1. Locul Nunții între celelalte Taine	183
2. Căsătoria ca legătură naturală pe viață între un bărbat și o femeie	186
3. Întărirea și înălțarea căsătoriei de către Hristos	191
4. Aspectele constitutive ale Tainei și semnificația lor pentru puterea spirituală acordată prin ea	203
G. Taina Maslului	211

1. Definiția și scopul principal al Tainei 211
2. Scopurile secundare ale Tainei 213

PARTEA A ȘASEA

ESHATOLOGIA SAU VIAȚA VIITOARE

SFÂRȘITUL VIEȚII PĂMÂNTEȘTI ȘI VIAȚA VEȘNICĂ

- I. *Eshatologia particulară* 223
- A. Moartea ca trecere de la viața temporală la viața eternă 223
- B. Nemurirea sufletului 244
- C. Judecata particulară și consecințele ei pentru starea sufletelor 255
  1. Necesitatea judecății particulare 255
  2. Esența iadului și posibilitatea unui iad etern 272
  3. Autorul și criteriul judecății particulare 286
  4. Martorii, acuzatorii și apărătorii de la judecata particulară 301
  5. Starea sufletelor între judecata particulară și cea universală 315
    - a. Sporirea în comuniunea cu Dumnezeu a sufletelor celor decedați în credință. b. Comuniunea dreptilor întreolaltă și a Bisericii de pe pământ cu ei. c. Rugăciunile Bisericii pentru cei răposați și starea sufletelor din iad. d. Cinstirea sfințelor icoane. e. Moaștele sfinților, anticipare a incoruptibilității trupurilor înviate și îndumnezeite din veacul viitor.
- II. *Eshatologia universală* 368
- A. Sfârșitul chipului actual al lumii și desăvârșirea ei 370
  1. Înaintarea creației spre sfârșit 370
  2. Interpretări ale sfârșitului lumii ca încheiere a istoriei în întregul ei 380
  3. Teoria eshatologicului în cadrul istoriei 388
  4. Conjecturi despre condiția lumii în momentul sfârșitului 395
  5. Semnele sfârșitului și motivul nevăzut al sfârșitului lumii 398
- B. Chipul înnoit al lumii și modul trecerii chipului ei actual în cel înnoit 404

1. Venirea lui Hristos, cauza prefacerii lumii și a învierii morților 404
2. Caracterul pnevmatizat al lumii înnoite și transparența lui Hristos prin toate 409
3. Frumusețea și incoruptibilitatea lumii înnoite 414
- C. Natura trupurilor înviate 421
  1. Diferite teorii insuficiente despre trupurile înviate 422
  2. Întregimea personală a trupurilor înviate și unirea între ele 429
  3. Misterul materiei înduhovnicite 434
  4. Bogăția de viață și sfințenia ei, de caracter diferențiat personal în trupul înviat 437
  5. Trupurile înviate ale păcătoșilor 444
- D. Judecata universală 449
- E. Viața de veci 463

